

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
RT I 1998, 41, 625

Välja kuulutanud
Vabariigi President
11.05.1998 otsus nr 335

Prokuratuuriseadus

Vastu võetud 22.04.1998

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Prokuratuur

- (1) Prokuratuur on justiitsministri valitsemisalas olev valitsusasutus, milleülesandeks on:
- 1) kuriteoteadete registreerimise ja lahendamise ning kohtueelsekriminaalmenetluse seaduslikkusejärelevalve;
 - 2) politsei tegevuse seaduslikkuse järelevalve kuritegudeavastamisel;
 - 3) järelevalve järelevalve seaduslikkusejärelevalve tulenevalt järelevalve seadusest (RT I 1994, 16, 290; 1995, 15, 173; 1996, 49, 955; 1997, 81, 1361; 93, 1557);
 - 4) riikliku süüdistuse esindamine;
 - 5) järelevalve vabaduse võtmise ja piiramise seaduslikkuseüle;
 - 6) rahvusvahelisest koostööst tulenevate ülesannetäitmine;
 - 7) teised seadusega prokuratuurile pandud ülesanded.
- (2) Prokuratuur jaguneb Riigiprokuratuuriks ja temale alluvateks maa- ja linnaprokuratuurideks.

§ 2. Prokurör

- (1) Prokurörid on Riigiprokuratuuri prokurörid ning maa- ja linnaprokuratuuride prokurörid.
- (2) Prokurör on oma ülesannete täitmisel sõltumatu ning tegutseb ainult seaduse alusel ja oma veendumusejärgi.

2. peatükk PROKURATUURI KORRALDUS

§ 3. Riigi peaprokurör

- (1) Riigi peaprokurör juhib prokuratuuri ja täidab teisi temaleseadusega pandud ülesandeid.
- (2) Kui riigi peaprokurör ei saa haiguse või muu takistuse tõttu ajutiselt oma ülesandeid täita, määrab justiitsminister talle riigiprokuröride hulgast asendaja.

§ 4. Riigiprokuratuur

- (1) Riigiprokuratuuri prokurörid esindavad riiklikku süüdistust Riigikohtus ja ringkonnakohtutes ning täidavad teisi seadusega neile pandud ülesandeid.
- (2) Riigiprokuratuuri prokurörid on riigi peaprokurör ja riigiprokurörid.
- (3) Riigiprokuratuur võib jaguneda osakondadeks, mille kinnitab justiitsminister. Osakonda juhtiva prokuröri ning osakonda kuuluvad riigiprokurörid määrab riigi peaprokurör.
- (4) Riigiprokuröride arv sätestatakse seaduses.

§ 5. Maa- ja linnaprokuratuur

- (1) Maa- ja linnaprokuratuuri prokurörid valvavad kriminaalajaladekohtueelse menetluse seaduslikkusejärele, esindavad riiklikku süüdistust maa- ja linnakohtutes ning täidavad teisi seadusega neile pandud ülesandeid.

(2) Maa- ja linnaprokuratuuri prokurörid on maakonna või linnavanemprokurör, maa- või linnaprokuröridja abiprokurörid.

(3) Maa- ja linnaprokuratuurid moodustab ja nende tööpiirkonnadkinnitab justiitsminister, lähtudes tõhusaja säästliku justiitshalduse nõuetest.

(4) Maa- ja linnaprokuratuur võib jaguneda osakondadeks, mille kinnitabjustiitsminister. Osakonda juhtivaprokuröri ning osakonda kuuluvad maa- ja linnaprokurörid ja abiprokuröridmäärab maakonna või linnavanemprokurör.

(5) Maa- ja linnaprokuratuuri prokuröride üldarv sätestatakseseaduses.

§ 6. Maakonna ja linna vanemprokurör

(1) Maakonna või linna vanemprokurör juhib maa- või linnaprokuratuuri ja täidab teisi temale seadusegapandud ülesandeid.

(2) Kui maakonna või linna vanemprokurör ei saa haiguse võimuu takistuse tõttu ajutiselt oma ülesandeidtäita, määrab justiitsminister talle maa- või linnaprokuröridehulgast asendaja.

§ 7. Abiprokurör

(1) Õppeteenistuses või katseajal olev abiprokurör tegutsebmaa- või linnaprokuröri või maakonna või linnavanemprokuröri juhendamisel.

(2) Abiprokurör ei või õppeteenistuse või katseajakestel täita prokurörile pandud ülesandeid esimese astmekuriteo asjades.

(3) Abiprokurör ei või olla prokuröride konkursi- jaatesteerimiskomisjoni liige ega prokuröridedistsiplinaarkomisjoni liige.

§ 8. Tööjaotuskava

(1) Riigi peaprokurör määrab pärastriigiprokuröride arvumuse ärakuulamist kindlaks nende tööjaotuse.Maa- ja linnaprokuröride ja abiprokuröride tööjaotusemäärab kindlaks maakonna või linna vanemprokurör,kuulanud ära maa- või linnaprokuröride arvumuse.

(2) Töö jaotatakse kuriteo liikidest, subjektidest või muudestüldistest kriteeriumidest lähtudes.Tööjaotuskavas määratakse samuti prokuröride asendamisekord.

(3) Tööjaotuskava koostatakse üheks aastaks ette ja aasta kestelvõib seda muuta üksnes mõjuvatel põhjustel.

§ 9. Teenistuslik järelevalve

(1) Teenistuslikku järelevalvet prokuratuuri üle teostabjustiitsminister. Justiitsministri teostatav teenistuslikjärelevalve ei puuduta prokurörile seadusega pandud ülesannetätäitmisel tehtud otsustusi ega tohi kahjustadaprokuröri sõltumatust.

(2) Teenistuslikku järelevalvet prokuratuuris teostab riigipeaprokurör, maa- ja linnaprokuratuuris maakonnavõi linna vanemprokurör.

(3) Teenistusliku järelevalve teostajal on õigus tema valvele alluvaltprokuröriilt nõuda seletusi ja andmeid.

§ 10. Teenistuslane asendamine

Riigi peaprokurör või maakonna või linna vanemprokurörvõib mõjuval põhjusel kriminaalmenetlusesasendada alluvat prokuröri või kohustada selleks teist alluvat prokuröri, kesei tohi olla asendatava alluv.Asendamise korraldus tehakse kirjalikult, märkides asendamise ulatuse japõhjendades asendamise vajadust.

§ 11. Aruandlus

(1) Maakonna ja linna vanemprokurör esitab kaks korda aastas riigipeaprokurörile maa- ja linnaprokuratuuritegevusaruande.

(2) Riigi peaprokurör esitab kaks korda aastas justiitsministrileprokuratuuride tegevuse koondaruande.

§ 12. Prokuratuuri põhimäärus

Prokuratuuri põhimääruse kinnitab justiitsminister.

3. peatükk PROKURÖRIDE ÜLDKOGU

§ 13. Prokuröride üldkogu

(1) Prokuröride üldkogu on kõigi prokuröride koosolek, mis kutsutakse kokku vähemalt kord aastas. Abiprokurörid osalevad üldkogul sõnaõigusega.

(2) Prokuröride üldkogu:

- 1) valib kaks maa- või linnaprokuratuuri prokuröri ja ühe riigiprokuröri prokuröride konkursijaateteerimiskomisjoni liikmeks;
- 2) valib kolm maa- või linnaprokuratuuri prokuröri ja ühe riigiprokuröri distsiplinaarkomisjoni liikmeks;
- 3) kinnitab prokuröride üldkogu töökorra;
- 4) kuulab ära justiitsministri ja riigi peaprokuröri ettekanded prokuratuuride tegevuse kohta;
- 5) arutab prokuratuuride tegevuse ja prokuröriteenistuse küsimusi ning teeb ettepanekuid nendelahendamiseks.

(3) Prokuröride üldkogu kutsub kokku ja selle tööd juhib riigi peaprokurör.

4. peatükk PROKURÖRITEENISTUS

1. jagu Üldsätted

§ 14. Avaliku teenistuse seaduse kehtivus prokuröride suhtes

Prokuröriteenistusele kohaldatakse avaliku teenistuse seadust (RT I 1995, 16, 228; 50, 764; 97, 1664; 1996, 15, 265; 45, 850; 1997, 1, 4; 29, 447; 1998, 34, 486), kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

2. jagu Ametisse nimetamine

§ 15. Prokuröridele esitatavad nõuded

(1) Prokuröriks võib nimetada teovõimelise vähemalt 21-aastase Eesti kodaniku, kellel on akadeemiline kõrgharidus õigusteaduses, kes valdab eesti keelt seadusega või seadusealusel kehtestatud ulatuses, kes on kõrgete kõlbeliste omadustega ning kellel on vajalikud võimed jaisikuomadused.

(2) Prokuröriks ei või nimetada isikut:

- 1) kelle kohta on jõustunud süüdimõistevkohtuotsus tahtlikult toimepandud kuriteo eest;
- 2) kes on vabastatud avalikust teenistusest distsiplinaarsüüteo eest;
- 3) kes on välja heidetud Eesti Advokatuurist või tagandatud notari ametist;
- 4) kes on lähedases suguluses (vanem, vend, õde, laps) või hõimluses (abikaasa, abikaasa vanem, vend, õde, laps) prokuröriaga, kellele ta vahetult allub;
- 5) kes oma tervise tõttu ei saa prokuröri töö teha. Kahtluse korral määrab isiku tervisliku seisundi kindlaks arstlik komisjon.

(3) Maa- või linnaprokuröriks võib nimetada isiku, kes vahetult enne ametisse nimetamist vähemalt kaks aastat on töötanud prokuröri, kohtuniku või vandeadvokaadina, samuti õppeteenistusest vabastatud abiprokuröri pärast katseaja lõppemist. Abiprokuröri õppeteenistuses oleku aeg loetakse prokuröri tööajaks, et abiprokurör on sooritanud prokurörieksami.

(4) Maakonna või linna vanemprokuröriks ja riigiprokuröriks võib nimetada isiku, kes vahetult enne ametisse nimetamist on vähemalt kolm aastat töötanud prokuröri. Abiprokuröri õppeteenistuses või katseajalolemise aega ei arvata prokuröri tööajaks.

(5) Riigi peaprokuröriks võib nimetada isiku, kes vahetult enne ametisse nimetamist on vähemalt kolm aastat töötanud riigiprokuröri või maakonna või linnavanemprokuröri.

§ 16. Prokuröri ametisse nimetamine

(1) Riigi peaprokuröri nimetab ametisse Vabariigi Valitsus justiitsministri ettepanekul, kuulunud ära Riigikogu õiguskomisjoni arvamuse.

(2) Maakonna ja linna vanemprokuröri nimetab ametisse justiitsministri riigi peaprokuröri ettepanekul.

(3) Riigiprokuröri, maa- ja linnaprokuröri ning abiprokuröri nimetab ametisse justiitsminister prokuröride konkursi- ja atesteerimiskomisjoni ettepanekul.

(4) Riigi peaprokuröriks ning maakonna ja linna vanemprokuröriks võib ametisse nimetada isiku, kes on selleks andnud kirjaliku nõusoleku.

(5) Isikut ei nimetata prokuröri ametisse, kui ta ei vasta prokurörieesitavatele nõuetele. Ametissenimetamata jätmise otsust tuleb põhjendada.

§ 17. Prokuröri ametiaeg

- (1) Riigi peaprokurör nimetatakse ametisse viieks aastaks.
- (2) Maakonna ja linna vanemprokurör nimetatakse ametisse viieks aastaks.
- (3) Riigiprokurör, maa- ja linnaprokurör ning abiprokurörnimetatakse ametisse määramata ajaks.

§ 18. Avalik konkurss

- (1) Riigiprokurör, maa- ja linnaprokurör ning abiprokurörnimetatakse ametisse avaliku konkursi alusel.
- (2) Avaliku konkursi prokuröri vabale ametikohale kuulutab Riigi TeatajaLisas välja justiitsminister.Kandidaatidele tuleb avalduse esitamiseks anda aega vähemalt kaks nädalatteadaande avaldamise päevast.
- (3) Riigi peaprokurör ning maakonna ja linna vanemprokurörnimetatakse ametisse avaliku konkursita.

§ 19. Avalikul konkursil osalejate hindamine

- (1) Kandidaadi sobivust ametikohale hindab prokuröride konkursi- jaatesterimiskomisjon.
- (2) Prokuröri kandideerimisel vabale ametikohale esitab prokurör,kellele kandidaat vahetult allub,prokuröride konkursi- ja atesteerimiskomisjonile kandidaadi kohta põhistatudarvamuse.

§ 20. Abiprokuröri õppeteenistus jakatseaeg

- (1) Abiprokuröri ametikohale nimetatud isik läbibõppeteenistuse. Õppeteenistus kestab kaks aastat.
- (2) Õppeteenistuse ajal omandab abiprokurör maakonna võilinna vanemprokuröri või maa- või linnaprokuröri juhendamisel prokuröri tööks vajalikud teoreetilisedteadmised ja kutseoskused.
- (3) Justiitsminister vabastab õppeteenistusest isiku, kes on varemläbinud õppeteenistuse ja sooritanudprokurörieksami, ning võib vabastada õppeteenistusest isiku, kes onvähemalt kaks aastat töötanud prokuröri,kohtuniku või vandeadvokaadina.
- (4) Õppeteenistusest vabastatud abiprokurör nimetatakse ametissekuuekuulise katseajaga. Katseajalkontrollitakse abiprokuröri kutseoskuste, võimete ja isikuomaduste vastavustprokurörile esitavatele nõuetele.
- (5) Katseaja tulemust hindab prokuröride konkursi- ja atesteerimiskomisjon,kuulates ära abiprokurörijuhendava prokuröri arvamuse. Konkursi- ja atesteerimiskomisjon teeb justiitsministrileettepaneku katseaglõpetada või vabastada abiprokurör teenistusest katseaja ebarahuldavatulemuse tõttu.
- (6) Justiitsminister võib abiprokuröri õppeteenistuse kestustlühendada, kuid mitte rohkem kui ühe aastavõrra.

§ 21. Prokurörieksam

- (1) Õppeteenistuses olevad abiprokurörid teevadprokurörieksami. Prokurörieksam toimub mitte varem kuikaks kuud enne õppeteenistuse lõppemist.
- (2) Prokurörieksamil kontrollitakse abiprokuröri teoreetilisi teadmisi ja situatsioonülesannete lahendamiseoskust. Eksami tegemise nõuded ja korra kehtestab justiitsminister.
- (3) Prokurörieksami tulemustele antakse hinnang«sooritatud» või «sooritamata».
- (4) Kui abiprokurör eksamit ei soorita, teeb prokuröride konkursi- jaatesterimiskomisjon justiitsministrileettepaneku abiprokuröri teenistusest vabastamiseks või õppeteenistusepikendamiseks. Justiitsminister võib õppeteenistust pikendada kuni kuue kuuvõrra.
- (5) Kui õppeteenistust on pikendatud, toimub korduseksam mitte varem kui kaks kuud enne pikendatudõppeteenistuse lõppemist.
- (6) Kui abiprokurör korduseksamit ei soorita, vabastab justiitsministerabiprokuröri teenistusest.

3. jagu

Ametihüved ja sõltumatuse tagatised

§ 22. Ametipalk

(1) Prokuröri ametipalk on riigiteenistujate palgaastmestiku kõrgeimaastme palgamäära ja käesolevaseadusega määratud kordaja korrutis.

(2) Riigi peaprokuröri ametipalga kordaja on 1,5.

(3) Riigiprokuratuuri osakonda juhtiva prokuröri ametipalga kordaja on 1,3.

(4) Riigiprokuröri ning maakonna ja linna vanemprokuröri ametipalgakordaja on 1,2.

(5) Maa- või linnaprokuratuuri osakonda juhtiva prokuröriametipalga kordaja on 1,1.

(6) Maa- ja linnaprokuröri ametipalga kordaja on 1,0.

(7) Abiprokuröri ametipalga kordaja on 0,7, õppeteenistusekestel aga 0,5.

§ 23. Lisatasu juhendamise eest

Abiprokuröri või üliõpilasest praktikanti juhendavale prokuröriale makstakse juhendamistasu, mille suurus on 5 protsenti juhendava prokuröri ametipalgast iga juhendatava kohta.

§ 24. Varalise kahju hüvitamine

Prokuröri või tema perekonnaliikmele seoses prokuröriteenistuses täitmise tekitatud varalise kahju hüvitab riik.

§ 25. Prokuröri vanaduspension

(1) Prokuröri, kes on prokuröriks töötanud vähemalt 25 aastat, on pensioniea saabumisel õigus prokuröri vanaduspensionile.

(2) Õigus prokuröri vanaduspensionile on ka isikul, kes on prokuröriks töötanud vähemalt 15 aastat jäsellele eelnevalt kohtunikuna vähemalt 10 aastat.

(3) Prokuröri vanaduspension suurus on 65 protsenti tema viimasest ametipalgast.

(4) Kui muutub selle prokuröri ametipalk, kellena prokuröri vanaduspension saav isik töötas, arvutatakse prokuröri vanaduspension ümber. Sel juhul makstakse pensioni muutunud suuruses, alates järgneva kuu esimesest kuupäevast.

(5) Prokuröri vanaduspension see osa, mis ületab üldise vanaduspension, makstakse riigieelarvest.

§ 26. Prokuröri invaliidsuspension

(1) Prokuröri invaliidsuspensionile on õigus isikul, kes on invaliidistunud prokuröriks töötamise ajal ja kellel on vähemalt 15-aastane prokuröristaaž.

(2) Kui prokurör on invaliidistunud seoses teenistuses täitmise teinud tema suhtes toimepandud ründe või prokuröri poolt kuriteo tõkestamise tagajärjel, on tal õigus invaliidsuspensionile staažist sõltumata.

(3) Prokuröri I invaliidsusgrupi pension on 65 protsenti, II invaliidsusgrupi pension 50 protsenti ja III invaliidsusgrupi pension 30 protsenti prokuröri viimasest ametipalgast.

(4) Kui muutub invaliidsusgrupp või selle prokuröri ametipalk, kellena prokuröri invaliidsuspension saavis vahetult enne invaliidistumist töötas, arvutatakse prokuröri invaliidsuspension ümber. Sel juhul makstakse pensioni muutunud suuruses, alates järgneva kuu esimesest kuupäevast.

(5) Prokuröri invaliidsuspension see osa, mis ületab üldise invaliidsuspension, makstakse riigieelarvest.

§ 27. Ametiriietus

(1) Kohtuistungil kannab prokurör ametiriietusena talaari.

(2) Ametiriietuse annab riik prokuröriks tasuta.

(3) Ametiriietuse kirjelduse määrab Vabariigi Valitsus.

4. jagu Teenistuskohustused

§ 28. Ametisladuse hoidmise kohustus

Prokurör ei tohi avaldada temale seoses teenistusülesannete täitmisegeatavaks saanud asjaolusid, kui seevõib kahjustada õigusemõistmist. Ametisladuse hoidmise kohustus ontähtajatu.

§ 29. Juhendamiskohustus

(1) Maa- ja linnaprokurör on kohustatud maakonna või linnavanemprokuröri korraldusel juhendamaõppeteenistuses või katseajal olevat abiprokuröri või praktikanti.

(2) Maa- ja linnaprokurör ei ole kohustatud juhendama üheaegseltrõhkem kui ühte abiprokuröri või praktikanti.

§ 30. Prokuröri teenistuspiirangud

(1) Prokurör ei või väljaspool teenistuskohustusitöötada mujal kui õppe- või teadustööl.

(2) Prokurör ei või olla äriühingu asutaja,juhtimisõiguslik osanik, juhatuse või nõukogu liige ega välismaaäriühingu filiaali juhataja, samuti erakonna liige.

5. jagu Distsiplinaarvastutus

§ 31. Distsiplinaar karistused

(1) Distsiplinaarsüüteo eest võib prokurörilemäärata distsiplinaar karistuse.

(2) Distsiplinaar karistused on:

- 1) noomitus;
- 2) rahatrahv kuni ühe kuu palga ulatuses;
- 3) palga vähendamine;
- 4) teenistusest vabastamine.

§ 32. Palga vähendamine

Distsiplinaar karistusena võib prokuröri palka vähendada mitterõhkem kui veerandi võrra ja mitte kauemaks kui üheks aastaks.

§ 33. Distsiplinaar komisjon

(1) Prokuröri distsiplinaarsüütegu arutab prokuröride distsiplinaar komisjon.

(2) Distsiplinaar komisjoni koosseisu kuuluvad üks riigiprokurör, kolm maa- või linnaprokuratuuri prokurörija üks kohtunike esinduskogu valitud kohtunik. Distsiplinaar komisjon valitakse kolmeks aastaks.

(3) Distsiplinaar komisjoni esimehe ja tema asendajad valib distsiplinaar komisjon oma prokuröridest liikmetehulgast.

(4) Distsiplinaar komisjoni töökorra kinnitab justiitsminister.

§ 34. Distsiplinaar karistuse määramise õigus

(1) Distsiplinaar karistuse määramise õigus on justiitsministril distsiplinaar komisjoni ettepanekul.

(2) Riigi peaprokuröri teenistusest vabastamise distsiplinaar karistusena otsustab Vabariigi Valitsus justiitsministri ettepanekul ühe kuu jooksul.

§ 35. Distsiplinaar menetluse algatamine

(1) Distsiplinaar menetluse võib algatada:

- 1) justiitsminister või riigi peaprokurör kõigiprokuröride suhtes;
- 2) maakonna ja linna vanemprokurör temale alluvate prokuröride suhtes.

(2) Distsiplinaar menetlus algatatakse käskkirjaga, mis tehakse viivituse tateatavaks prokuröri le, kelle suhtes distsiplinaar menetlus algatati.

(3) Distsiplinaar menetluse algataja võib distsiplinaarsüüteo kohta koguda tõendeid ja nõuda seletusi. Seletusenõudmine prokuröri l, kelle suhtes distsiplinaar menetlus algatati, on kohustuslik. Tõendite kogumise ja seletustenõudmise võib justiitsminister teha ülesandeks riigi peaprokuröri le, riigi peaprokurör või maakonna või linnavanemprokurör aga temale vahetult alluvale prokuröri le. Seda ülesannet eisaa panna prokuröri le, kes on distsiplinaar komisjoni liige.

(4) Distsiplinaarmenetluse algataja võib distsiiplinaarmenetluse ajaskõrvaldada prokuröri ametist. Ametiskõrvaldamise aja eest säilitatakse prokuröriale palk koos lisatasudega.

(5) Kogutud tõendite alusel esitab distsiiplinaarmenetluse algatajadistsiplinaarsüüdistuse või lõpetabdistsiplinaarmenetluse.

§ 36. Distsiplinaarsüüdistus

(1) Distsiplinaarsüüdistus on kirjalik dokument, millesmärgitakse:

- 1) süüdistatava ees- ja perekonnanimi ning ametikoht;
- 2) süüteo kirjeldus ja toimepanemise aeg;
- 3) süüteo toimepanemist kinnitavad tõendid;
- 4) süüdistuse esitaja, süüdistuse koostamise aegja koht.

(2) Distsiplinaarsüüdistust ei või esitada jadistsiplinaarmenetlus tuleb lõpetada, kui distsiiplinaarsüüteoimepanemisest on möödunud enam kui üks aasta.

§ 37. Distsiplinaarkomisjoni istungiettevalmistamine

(1) Distsiplinaarkomisjoni istungi aja ja koha määrab kindlaksdistsiplinaarkomisjoni esimees.

(2) Istungile kutsutakse distsiiplinaarsüüdistuse esitaja ningprokurör, kelle distsiiplinaarsüütegu arutatakse.Abiprokuröri suhtes algatatud distsiiplinaarmenetluses kutsutakse distsiiplinaarkomisjoniistungile ka abiprokurörijuhendav prokurör.

§ 38. Distsiplinaarsüüdistuse materjalidegatutvumise õigus

(1) Prokuröriale, kelle vastu distsiiplinaarmenetlus on algatatud, antaksedistsiplinaarsüüdistus kätte vähemaltkolm päeva enne distsiiplinaarkomisjoni istungit.

(2) Prokuröri, kellele esitati distsiiplinaarsüüdistus, onõigus tutvuda distsiiplinaarsüüdistuse materjalidega.Abiprokuröri distsiiplinaarsüüdistuse materjalidega võib tutvuda kateda juhendav prokurör.

§ 39. Distsiplinaarkomisjoni istung

(1) Distsiplinaarsüütegu arutab distsiiplinaarkomisjon kinniselistungil.

(2) Distsiplinaarkomisjon on otsustusvõimeline, kui istungist võtabosa vähemalt kolm distsiiplinaarkomisjoniliiget, sealhulgas esimees.

(3) Distsiplinaarkomisjoni istungit juhatab distsiiplinaarkomisjoni esimees.

(4) Distsiplinaarkomisjoni liikmena ei saa isik osaleda temale esitatuddistsiplinaarsüüdistuse arutamisel.

§ 40. Distsiplinaarkomisjoni otsus

(1) Distsiplinaarkomisjoni otsusega tehakse justiitsministrile ettepanekmäärata distsiiplinaarkaristus või jättadistsiplinaarkaristus määramata või lõpetatakse distsiiplinaarmenetlus,kui puudub distsiiplinaarsüütegu.

(2) Kui on vaja koguda lisatõendeid, lükkab distsiiplinaarkomisjondistsiplinaarsüüteo arutamise edasi,määrab kindlaks järgmise istungi aja ja koha ning teeb lisatõenditekogumise ülesandeks üheledistsiplinaarkomisjoni liikmele või distsiiplinaarsüüdistuse esitajale.

(3) Distsiplinaarkomisjon teeb otsuse istungist osavõtvatedistsiplinaarkomisjoni liikmetelihthääaltenamusega. Kui hääled jagunevad võrdselt,otsustab distsiiplinaarkomisjoni esimehe hää.

§ 41. Distsiplinaarkaristuse määramine

Justiitsminister otsustab distsiiplinaarkaristuse määramise või käesoleva seaduse § 34 lõikes 2 nimetatudettepaneku tegemise ühe kuu jooksul, arvates distsiiplinaarkomisjoni ettepaneku saamisest.

§ 42. Distsiplinaarkaristuse kustutamine

Prokuröriale määratud distsiiplinaarkaristust ei saaennetähtaegselt kustutada.

6. jagu Atesteerimine

§ 43. Prokuröride konkursi- ja atesteerimiskomisjon

(1) Prokuröride konkursi- ja atesteerimiskomisjon atesteerib isikuid, kes kandideerivad prokuröriametikohtale, kui prokuröri ametikoht täidetakse avaliku konkursi korras, korraldab prokurörieksami ning hindab abiprokuröri katseaja tulemust.

(2) Prokuröride konkursi- ja atesteerimiskomisjoni koosseisu kuuluvad riigi peaprokurör, üks riigiprokurör, kaks maa- või linnaprokuratuuri prokuröri, üks kohtunike esinduskoguvalitud kohtunik, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna dekaani määratud õigusteadlane ja justiitsministri määratud Justiitsministeeriumi ametnik. Konkursi- ja atesteerimiskomisjoni liikme, välja arvatud riigi peaprokuröri ja Justiitsministeeriumi ametniku volitused kestavad kolm aastat.

(3) Prokuröride konkursi- ja atesteerimiskomisjoni esimees on riigipeaprokurör.

(4) Prokuröride konkursi- ja atesteerimiskomisjon on otsustusvõimeline, kui istungist võtab osa vähemalt viis komisjoni liiget, sealhulgas esimees.

(5) Prokuröride konkursi- ja atesteerimiskomisjoni asjaajamist korraldab Riigiprokuratuur.

§ 44. Atesteerimise nõuded ja viis

Atesteerimisel prokuröriks esitatavad nõuded ja atesteerimise viisikehtestab justiitsminister.

7. jagu Teenistusest vabastamine

§ 45. Teenistusest vabastamine omal soovil

Prokurör võib teenistusest vabastada omal soovil.

§ 46. Abiprokuröri teenistusest vabastamine

Abiprokurör vabastatakse teenistusest, kui ta ei soorita prokurörieksamit või korduseksamit.

§ 47. Teenistusest vabastamine vanuse tõttu

Prokuröri võib vabastada teenistusest, kui ta on saanud 65-aastaseks.

§ 48. Teenistusest vabastamine pankroti korral

Prokurör vabastatakse teenistusest, kui on välja kuulutatud tema pankrot.

§ 49. Teenistusest vabastamine distsiplinaarsüüteo eest

Distsiplinaarsüüteo eest vabastatakse prokurör teenistusest käesoleva seaduse 5. jaos sätestatud korras.

§ 50. Riigi peaprokuröri ning maakonna ja linnavanemprokuröri ametist vabastamine ametiaja lõppemise tõttu

(1) Ametiaja lõppemisel vabastab justiitsminister riigi peaprokuröri või maakonna või linna vanemprokuröri ametist ning nimetab:

- 1) riigi peaprokuröri – riigiprokuröriks või maakonnavõi linna vanemprokuröriks;
- 2) maakonna ja linna vanemprokuröri – teise maakonna või linna vanemprokuröriks või maa- või linnaprokuröriks.

(2) Kui riigi peaprokurör pärast ametiaja lõppemist sedasoovib, nimetatakse ta vaba ametikoha olemasolukorral maa- või linnaprokuröriks.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 ja 2 sätestatud ametisse nimetamine toimub avaliku konkursita.

(4) Riigi peaprokuröri ning maakonna ja linna vanemprokuröri võib uueks ametiajaks ametisse tagasinimetada.

(5) Riigi peaprokuröri ning maakonna ja linna vanemprokuröri võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ametikohtale nimetada või ametisse tagasi nimetada tema kirjaliku nõusolekukorral.

(6) Kui riigi peaprokurör või maakonna või linnavanemprokurör ei ole nõus käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ametikohtale nimetamisega või kui riigi peaprokurör ei soovi enda nimetamist maa- või linnaprokuröriks või puudub vaba maa- või linnaprokuröri ametikoht, vabastatakse ta teenistusest.

§ 51. Teenistusest vabastamise erisused

Prokuröridele ei kohaldata avaliku teenistuse seaduse § 117 lõike 1 punktides 4 ja 6 sätestatud teenistusest vabastamise aluseid.

8. jagu **Prokuröri kaasamine haldusülesannete täitmisele**

§ 52. Prokuröri kaasamine haldusülesannete täitmisele

- (1) Kuulanud ära riigi peaprokuröri arvamuse, võib justiitsminister nimetada prokuröri tema nõusolekul Justiitsministeeriumi või Riigiprokuratuuri koosseisus ettenähtud ametikohale prokuratuuride haldamise ülesannete täitmiseks.
- (2) Prokuröri nimetamise korral Justiitsministeeriumi või Riigiprokuratuuri koosseisus ettenähtud ametikohale säilivad tal prokuröridele ettenähtud ametihüved.
- (3) Prokurör, kes on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud alusel töötanud Justiitsministeeriumis või Riigiprokuratuuris vähemalt kaks aastat, nimetatakse avaliku konkursita tema soovil tagasiprokuröriks. Sel juhul või justiitsminister prokuröri vaba ametikoha olemasolu korral keeldub prokuröri ametisse tagasinimetamisest.
- (4) Teenistusaeg Justiitsministeeriumis või Riigiprokuratuuris arvatakse selle ametikoha teenistusaja hulka, kus prokurör töötas enne Justiitsministeeriumi või Riigiprokuratuurikoosseisus ettenähtud ametikohale nimetamist.

5. peatükk **RAKENDUSSÄTTED**

§ 53. Prokuröride ametisse nimetamine

- (1) Seaduse jõustumise ajal ametis olevad prokurörid nimetab justiitsminister:
 - 1) maa- või linnaprokuröri – maakonna või linnavanemprokuröriks;
 - 2) maa- või linnaprokuröri asetäitja – maa- või linnaprokuröriks;
 - 3) maa- või linna abiprokuröri – maa- või linnaprokuröriks, kui tal on käesoleva seaduse § 151 lõikes 1 nimetatud õiguslane kõrgharidus;
 - 4) maa- või linna abiprokuröri – abiprokuröriks, kui ta ei vasta käesoleva lõike punktis 3 märgitud nõudele;
 - 5) prokurörikandidaadid – abiprokuröriks.
- (2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 4 alusel ametisse nimetatud abiprokuröridele õppeteenistust jakatse aja ei kohaldata. Käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 5 alusel ametisse nimetatud abiprokurör läbib õppeteenistuse. Prokurörikandidaadina töötamise aeg arvatakse õppeteenistuse aja hulka.
- (3) Riigi peaprokuröri nimetab ametisse Vabariigi Valitsus justiitsministri ettepanekul ühe kuu jooksul käesoleva seaduse jõustumisest. Kuni riigi peaprokuröri ametisse nimetamiseni täidab tema ülesandeid käesoleva seaduse jõustumise ajal ametis olev riigiprokurör või temakohusetäitja.
- (4) Riigiprokurörid nimetab justiitsminister ametisse avaliku konkursialusel atesteerimiskomisjoni ettepanekul ühe aasta jooksul käesoleva seaduse jõustumisest. Kuni riigiprokuröride ametisse nimetamiseni täidavad riigiprokuröride ülesandeid seaduse jõustumise ajal Riigiprokuratuuris ametis olevad prokurörid.
- (5) Kui käesoleva seaduse jõustumise ajal ametis olev riigiprokuröri asetäitjat või Riigiprokuratuuriprokuröri ei nimetata riigi peaprokuröriks või riigiprokuröriks, viib justiitsminister prokuröri tema nõusolekul avaliku konkursita üle prokuröri vabale ametikohale maa- või linnaprokuratuuris. Kui prokurör sellega ei nõustu, vabastab justiitsminister ta teenistusest koondamise tõttu.
- (6) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 1 alusel ametisse nimetatud maakonna ja linna vanemprokurörid nimetab ametisse justiitsminister prokuröride konkursi- ja atesteerimiskomisjoni ettepanekul käesoleva seaduse § 17 lõikes 2 sätestatud tähtajaks ühe aasta jooksul käesoleva seaduse jõustumisest. Kui senist maakonna või linnavanemprokuröri ei nimetata maakonna või linna vanemprokuröriks, viib justiitsminister prokuröri temal nõusolekul avaliku konkursita üle prokuröri vabale ametikohale maa- või linnaprokuratuuris. Kui prokurörsellega ei nõustu, vabastab justiitsminister ta teenistusest koondamise tõttu.
- (7) Prokuröride vabadele ametikohtadele maa- ja linnaprokuratuuris nimetab justiitsminister prokurörid avaliku konkursi alusel atesteerimiskomisjoni ettepanekul ühe aasta jooksul käesoleva seaduse jõustumisest.
- (8) Käesolevas paragrahvis sätestatud ametisse nimetamisele ei kohaldata käesoleva seaduse § 151 lõikeid 3–5.
- (9) Käesoleva paragrahvi alusel ametisse nimetatud prokuröriteenistusaeg ametisse nimetamisele eelneval prokuröri ametikohal arvatakse uue ametikoha teenistusaja hulka käesoleva seaduse § 15 tähenduses.

§ 54. Riigiprokuratuuri prokuröri ametipalk

- (1) Käesoleva seaduse § 53 lõike 3 teises lausesmärgitud riigiprokurör või tema kohusetäitja saab riigipeaprokuröri ülesannete täitmise ajal riigi peaprokuröri ametipalka.
- (2) Käesoleva seaduse § 53 lõike 4 teises lausesmärgitud riigiprokuröri asetäitja saab riigiprokuröriülesannete täitmise ajal Riigiprokuratuuri osakonda juhtiva prokuröriametipalka.
- (3) Käesoleva seaduse § 53 lõike 4 teises lausesmärgitud Riigiprokuratuuri prokuröri ametipalkriigiprokuröri ülesannete täitmise ajal on käesoleva seaduse § 22 lõikes 1 märgitud palgamäära ja 1,15 korrutis.

§ 55. Esimese prokuröride üldkogu kokkukutsumine

- (1) Esimese prokuröride üldkogu kutsub kokku riigipeaprokurör ühe kuu jooksul ametisse nimetamisest.
- (2) Esimene prokuröride üldkogu valib prokuröridest konkursi- ja atesteerimiskomisjoni ning distsiplinaarkomisjoni liikmed.
- (3) Kuni kohtunike esinduskogu ei ole distsiplinaarkomisjoni egaprokuröride konkursi- ja atesteerimiskomisjoni kohtunikust liiget valinud, teeb seda Kohtunike Ühingu juhatas.
- (4) Distsiplinaarkomisjoni ning prokuröride konkursi- ja atesteerimiskomisjoni riigiprokurörist liige valitakse pärast riigiprokuröride ametisse nimetamist.

§ 56. Prokuröride atesteerimine

- (1) Kõik prokurörid, välja arvatud riigi peaprokurör, kuuluvad atesteerimisele viie aasta jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest.
- (2) Atesteerimise käigus hinnatakse prokuröri teadmisi ja kutseoskusi.
- (3) Atesteerimise nõuded, viisi ja aja määrab justiitsminister.

§ 57. Käesoleva seaduse § 15 lõike 1 kohaldamise erisused

Isiku, kes on saanud akadeemilise kõrghariduse õigusteaduseseraõiguslikus ülikoolis, võib nimetada prokuröriks, kui ta on omandanud kõrghariduse akrediteeritud õppekavaalusel.

§ 58. Käesoleva seaduse § 22 kohaldamise erisused

Käesoleva seaduse jõustumisest kümne aasta jooksul võib Vabariigi Valitsus mõnes piirkonnas töötavate prokuröride ametipalka suurendada kuni neljandiku võrra.

§ 59. Käesoleva seaduse §-de 25 ja 26 kohaldamise erisused

- (1) Käesoleva seaduse §-sid 25 ja 26 kohaldatakse isikute suhtes, kes töötavad prokurörina seaduse jõustumise ajal või pärast seaduse jõustumist.
- (2) Prokurörina töötamise aja hulka arvatakse ka prokuratuuriuurijana töötamise aeg.

§ 60. Prokuröri vabastamine kaitseväeajateenistusest

Seaduse jõustumise ajal prokuröri ametikohal olevaid isikuid ei kutsutaprokurörina teenistuses oleku ajajooksul kaitseväe ajateenistusse.

§ 61. Süümevanne

Kuni 2000. aasta 31. detsembrini annab prokuröri ametit taotlev isik, kes seni ei ole vannet andnud, kirjaliku süümevande.

§ 62. Täitemenetluse seadustiku muutmine

Täitemenetluse seadustikus (RT I 1993, 49, 693; 1997, 43/44, 723) tehakse järgmised muudatused:

- 1) seadustikku täiendatakse §-ga 8¹ järgmises sõnastuses:

§ 8¹. Seaduslikkuse järelevalvekinnipidamiskohtades

Seaduslikkuse järelevalvet kinnipidamiskohtades teostab prokurör, kellel on õigus:

- 1) kontrollida igal ajal ja tingimusteta seaduste täitmiskinnipidamiskohtades ning tutvuda dokumentidega, mis on isiku kinnipidamiskohas viibimise või vahistamise aluseks;
- 2) vabastada viivitamatult seadusliku aluseta kinnipeetav isik;

3) käsitleda kinnipidamiskohas viibivaid isikuid, võtta neiltsuulisi või kirjalikke seletusi.»;

2) seadustiku § 141 lõigetes 2 ja 9 ning § 142 lõikes 3 asendatakse sõna «riigiprokurör» sõnadega «riigipeaprokurör» vastavas käändes.

§ 63. Korrupsioonivastase seaduse muutmine

Korrupsioonivastases seaduses (RT I 1995, 14, 170; 1995, 68, 1142) asendatakse kogu seaduse tekstis sõna «riigiprokurör» sõnadega «riigipeaprokurör» vastavas käändes.

§ 64. Avaliku teenistuse seaduse täiendamine

Avaliku teenistuse seaduse (RT I 1995, 16, 228; 50, 764; 97, 1664; 1996, 15, 265; 45, 850; 1997, 1, 4; 29, 447; 1998, 34, 486) § 12 lõiget 3 täiendatakse punktiga 7 järgmiselt:

«7) prokuröridele.»

§ 65. Riigikogu liikme, riigikontrolöri, õiguskantsleri, Riigikohtu esimehe ja Riigikohtuliikme kriminaalvastutusele võtmise korra seaduse muutmine

Riigikogu liikme, riigikontrolöri, õiguskantsleri, Riigikohtu esimehe ja Riigikohtu liikmekriminaalvastutusele võtmise korra seaduses (RT I 1995, 83, 1440) asendatakse kogu seaduse tekstis sõna «riigiprokurör» sõnadega «riigi peaprokurör» vastavas käändes.

§ 66. Prokuratuuri seaduse kehtetuks tunnistamine

Prokuratuuri seadus (RT 1993, 11, 184; RT I 1994, 10, 134; 16, 290; 40, 654; 68, 1170; 1995, 16, 228; 1996, 89, 1590) tunnistatakse kehtetuks.

§ 67. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub Riigi Teatajas avaldamise järgneval päeval.

(2) Käesoleva seaduse § 4 lõige 4 ja § 5 lõige 5 jõustuvad 1999. aasta 1. jaanuaril.

(3) Maa- ja linnaprokuratuuride prokurörid alustavad nende ülesannete täitmist, mida enne seaduse jõustumist täitsid Riigiprokuratuuris ametis olevad prokurörid, üheaasta jooksul, arvates seaduse jõustumisest.

Riigikogu esimees Toomas SAVI